

Zevende jaargang

Trimestrieel tijdschrift

Maart 1993

Afgiftekantoor: 1750 Lennik 1

ISSN 0776-4103

20

Uitgave van de Heemkundige Kring

Gooik

Verantwoordelijke uitgever: Jean-Paul De Loecker, p.a. Woestijnstraat 9, 1755 Gooik

**HEEMKUNDIGE KRING VAN
GOOIK**

Woestijnstraat 9
1755 Gooik

De Gooikse Heemkring werd opgericht in 1984 en is lid van het Nationaal Verbond voor Heemkunde.

Voorzitter :
Guy BALLET

Secretariaat:
Bernadette HUGAERTS

Penningmeester:
Wim VAN LAETHEM

Bibliothecaris-Archivaris:
Jean-Paul DE LOECKER

Secretariaat ledenbestand:
Joke VAN VEEN

Bestuursleden :
Piet CHRISPEELS
Gaston DEDOBBELEER
Michel DOOMST
Johan JACOBS
Willy JUWET
Johan VANDER GUCHT
Marc VANDERLINDEN
Willy VANDERPIJPEN
Jozef VOSSSEN

Secretariaat : Koekoekstraat 41
Lokaal : Gemeentehuis, Oetingen
Bankrelatie : 734-1222502-20 (CERA)
en 422-5211921-76 (K.B.)

De bijdrage 1993 is vastgesteld op 350 frank.

Al de leden krijgen hiervoor o.a. dit tijdschrift toegezonden.

Iedere auteur is verantwoordelijk voor de inhoud van zijn bijdrage. Nadruk en/of reproductie is zonder schriftelijke toestemming van het bestuur of de auteur verboden.

Verantwoordelijke uitgever :
J.P. DE LOECKER
Lay-out en samenstelling:
Guy BALLET en Joke VAN VEEN

INHOUD

IN EN OM DE KRING	2
WEST-BRABANT EN HET PAJOTTENLAND 50 JAAR GELEDEN	6
OVER DRASJKEN EN KERMES IN D'ELLE Dialektstudie over het Gooiks (8)- Frans Peetermans	8
BIJGELOOF IS VOLKSGELOOF (deel 2) Guy en Steven Ballet	10
BELLA MAAKTE PHILLEKEN ONSTERFELIJK Jean-Paul De Loecker	13
GOOIKSE FIGUREN Wim Van Laethem	14
FOTO-ALBUM LANDELIJKE GILDE	18

PERSBOEK 1992

Het jaaroverzicht van '92 met alles en nog wat over Gooik ligt klaar in de bibliotheek.

Het werd deze keer een turf van meer dan 340 blz., met persoonsnamen - en verenigingsregisters.

Kostprijs 500 Bef (voor leden), 550 Bef (voor niet-leden).

Bij de cover. Bella door fotograaf Yvan De Saedeleer (1993).

Guy BALLETT

Na dit jaar haast rimpelloos te zijn binnengeleden qua activiteiten is het toch tijd te laten weten dat de Heemkundige Kring van ons dierbaar 'Groot'-Gooik nog wel degelijk aan het werk is.

Dit nummer is iets te laat. Misschien wel de voornaamste reden is het feit dat de meeste van de bestuursleden, noem het tegenwoordig wat meer "de schrijvende leden", zo onder allerlei activiteiten "gebukt" gaan dat het schijnbaar steeds moeilijker wordt om tijd uit te sparen om aan opzoekingswerk te doen of eens een bijdrage te plegen over onze dierbare woongemeenschap. Na negen jaar een bekend verschijnsel dat zeer moeilijk door

enkel kan omgebogen worden...

Nochtans laten wij de moed niet in de schoenen zinken (onze voorouders zouden het formuleren als "en we versagen niet") en blijven wij ervan overtuigd dat, zeker gezien de gestage groei van het aantal geïnteresseerde leden, versterking zal opdagen of meer tijd zal vrijkomen voor diegenen die reeds " bezig zijn".

LIDGELD

reeds betaald ?

Veel van onze leden-lezers hebben spontaan hun lidmaatschapsbijdrage op één van beide rekeningen (zie blz. 1) gestort. Voor 350 Bef kunnen wij u gedurende een jaar andere info geven over ons "heem", Gooik. En geef toe, 350 Bef is minder dan enkele opcentiemen... en wij zijn er blij mee : een uitgebouwd archief en dit tijdschrift zijn de meest direkte resultaten.

ADRES

Onze Kring heeft, nu er toch een 'grote' post is in Gooik, van de gelegenheid gebruik gemaakt om een bijkomend postadres te bekomen (heel handig voor het verzenden van colli of voor ruilabonnementen).

Het bijkomend adres voor ons is nu :
Postbus 1 (één), te 1755 Gooik.

F. BULTRYS-EVENEPOEL

was blijkbaar de dorpsfotograaf in Gooik-centrum. Aan het formaat en afwerking van de toevallig opgedoken foto te zien, dateert de foto van net voor of rond 1900. Zijn er foto's van deze fotograaf bekend ? En wie kan er misschien eens wat meer over vertellen?

GENEALOGIE

Of familiekunde wordt er bij ons blijkbaar niet zo veel beoefend. Graag houden wij ons tijdschrift ter beschikking voor leden die hierover willen berichten, of juist informatie zoeken in verband met hun voorouders.

ARCHIEF EN BIBLIOTHEEK

Door een gelukkig toeval (?) kon de kring voor weinig geld de (op enkele nummers na) volledige uitgave van vijftig jaar "ONS HEEM" verwerven.

Ongetwijfeld één van de toonaangevende tijdschriften die Vlaanderen op heemkundig vlak heeft voortgebracht.

Leden die zouden geïnteresseerd zijn in de publikaties kunnen deze misschien nog wel verwerven als ze een seintje geven aan Jean-Paul De Loecker of ondergetekende. (Kostprijs tot één week na dit tijdschrift : 20 F per beschikbaar exemplaar als men de volledige reeks neemt). Op ogenblik van publikatie bedraagt het aantal verschillende trimestriële tijdschriften ca. 160 stuks.

Nog enkele dagen aan 3200 Bef, tenzij sommige nummers uitgeput zouden zijn...

ARCHIEF EN UITWISSELING

Een groot deel van het info-materiaal dat onze Kring verwerft komt door de goede contacten die wij wensen te onderhouden met onze collega's in andere gemeenten en streken. De laatste maanden hebben wij een ruilabonnement afgesloten met de Heemkring van Pollare (Echel 18 te 9401 Pollare). Deze burens uit Oost-Vlaanderen hebben hun eigen 'Pollaarse Heem', dat toegankelijk is op iedere eerste zondag van de maanden mei, juni, juli, augustus en september. Op afspraak kan ook via Luc De Jonghe op 054/33.43.11.

Een tweede blad, naar goede gewoonte vooral thematisch, komt uit Brabant. "CURTENBERG" is het contactblad van

de Cultuur-Historische Vereniging, het comitee 1000 jaar Meerbeek en de Gildenkamer van Midden-Brabant, de drie heemkringen van de fusie Kortenberg (Kortenberg, Erps-Kwerps, Everberg en Meerbeek). Voor meer info over deze kring kan men terecht in de Kouterstraat 85 te 3071 Erps-Kwerps.

REIZEN EN REIZIGERS

in Brabant. Als we dan toch onze grenzen tot buiten de gemeente verleggen, kunnen we misschien eens een stap in de tijd teruggaan. Reizen was vóór de laatste decennia geen sinecure. Handelaars, zwervers, koningen & co, diplomaten, musici en schilders, bedevaarders... Allen waren lang van huis en onderweg vaak het onderwerp van ontberingen en avonturen. In bovenvermeld boek wordt op een aantal aspecten van het reizen in onze streek ingegaan. Het werk is het resultaat van een lezingencursus in het centrum voor Brabantse Geschiedenis aan de K.U.B., bedraagt 220 blz. (13,5 X 22 cm.) bevat 31 illustraties en kost 550 Bef (+ 50 Bef verzendingskosten voor België, daarbuiten 100 Bef extra).

Besteladres : Centrum Brabantse Geschiedenis, K.U.B., Vrijheidslaan 17 te 1080 Brussel; tel : 02/412.42.11. Rekeningnr. : PCR 000-0536088- 66.

VOSSEN

Het monumentale compilatiewerk van Jozef Vossen over zijn familie is reeds aan een derde, zij het weliswaar zeer beperkte, editie toe. Vermoedelijk dit maal ook de laatste. Personen die het werk in twee delen, wensen te verwerven, kunnen dit laten weten aan J.P. De Loecker, bibliothecaris van en te Gooik. Gezien onze toch niet onbeperkte budgetten kunnen wij het inbinden dan optimaal organiseren. Kostprijs (ingebonden) bedraagt nog steeds 2500 Bef.

Reizen en reizigers in Brabant

Centrum Brabantse Geschiedenis
K.U. BRUSSEL

CURTENBERG

MOLENS

Leden of lezers die documentatie (wat-dan-ook) over molens in de buurt zouden hebben kunnen daarvan een copietje kwijt (én aan ons en) aan Jan Delcour, Kelchtermansstraat 21 te 1070 Brussel. Tel : 02/522.80.16.

VERMANDERE

Mag het ook met klasse ?
Naar jaarlijkse gewoonte (mogen we na twee maal van gewoonte gewagen ?) organiseert onze Kring in samenwerking met (en gestimuleerd door) Toneelkring Cactusbloem van Alhier in september een muzikale avond.

Bij het inslapen van de zomer is steeds een populaire gast, die nog niet eerder in Gooik was, voor een optreden in onze gemeente verwacht. Na Miel Cools ('t zal aan mij liggen), Mick en Roel (Brabants - Oost-Vlaams moet kunnen) is het aan de nummer één van West-Vlaanderen om hier zijn al dan niet nostalgische ballades te brengen.

In onze zomereditie komen wij hier zeker op terug. Hoe dan ook : hou 18 september vrij (zaal Familia, 20 uur); Willem heeft het meer dan beloofd : "t wordt klasse".

JAARPROGRAMMA

Tijdens onze eerste bestuursvergadering werden de eerste (hoe kan het anders ?) aksenten bepaald. In de herfst komt er zeker een dia-avond over de eerste 40 jaren van deze eeuw (in Gooik vanzelfsprekend).

In september een optreden van Willem Vermandere en zijn groep (ditmaal een echte heuse groep !).

In augustus spelen wij mee met de hamertjesworp, de volksmuziek en andere...

In juli misschien op vakantie.

In juni zijn we op de jaarmarkt.

In mei doen we, o.a., opzoekingswerk in verband met baksteen, buitenovens, merkwaardige stenen, steenbakkerijen uit de omgeving. Ieder die ons hier ook maar de minste aanwijzing zou geven zijn we bijzonder dankbaar.

We denken bijvoorbeeld aan werkmaterieel doch minstens evenveel aan de plaatsen waar vroeger klei gestoken werd om huizen, kapellen, enz. mee te bouwen.

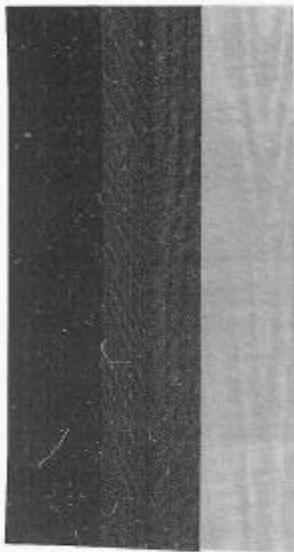
In april komt ons jaarboek 1992 uit. Naar gewoonte een kanjer over alles wat afgelopen jaar in onze buurt gebeurde... Kostprijs 500 Bef (voor leden), iets meer wegens dubbel zo dik.

550 Bef voor niet-leden..

HEEMMUSEA

zijn tegenwoordig weer in. Wie eens een toffe uitstap wil doen, in de sfeer van heemkundige wil rondwaren en toch de provincie niet wenst te verlaten kan terecht in het Museum voor Heemkunde en Folklore, Begijnhof 21 te Aarschot (tel : 016/56.84.51)

Dit museum ligt op de zolders van het Begijnhof, nabij de O.L.V.-kerk en heeft een mooie verzameling over oudkunde, oorlogsherinneringen, kerkelijk leven, folklore, huisraad en alaan. Ook voor de oude ambachten werd plaats ingeruimd en er is een oud estaminet heringericht.

Het tweede museum in onze provincie dat op heemvlak een bezoek overwaard is, is het Museum voor de Oudere Technieken, Gutendal 20 te 1850 Grimbergen (tel : 02/269.67.71). Gelegen in een prachtig park, geflankeerd door twee nog draaiende en beschermde watermolens kan men gaan zien hoe huiselijke activiteiten vroeger verliepen. Ook voor gespecialiseerde werktuigen is veel ruimte in de prachtige gebouwen uitgespaard. Tijdens de wekdagen kan men enkel in het hoofdgebouw terecht tussen 9 en 16 uur. Op zater- en week-end dagen zijn ook de Tommelmolen en de Liermolen geopend maar wel slechts van 14 tot 18 uur. Het Aarschots museum voor Heemkunde en Folklore is tijdens de wekdagen open van 9 tot 12 en van 14 tot 17 uur; zaterdag van 10 tot 12 en van 14 tot 16 uur; zondag enkel van 10 tot 12.

DE DIKKE EN DE DUNNE

Zo heette de korte bijdrage die wij mochten lezen in "Het Klaverke", het blad van de Fiets- en wandelclub van Vorst : graag geziene gasten in Gooik en het Pajottenland. De dikke is de nieuwe koeltoren van de nieuwe elektrische centrale van Drogenbos. Prachtig (?) beheerst hij de skyline als we vanop de Edingse steenweg richting Lennik-Vlezenbeek durven kijken. De centrale van Drogenbos bestaat reeds van in 1911 en levert momenteel 122 megawatt (1 mega = 1 miljoen). De uitbreiding van deze centrale krijgt een produktie van 460 Megawatt, energie geleverd door aardgas. Aan de uitgang van de turbine die de generator aandrijft komt stoom vrij die tot water dient herleid te worden via de "dikke". Als we dan echt durven blijven kijken zien we, tevens vanuit de parel van het Pajottenland, daarnaast "de dunne" staan. Dit is de nieuwe BRTN-zendmast. Qua vorm een klein beetje de Eiffeltoren. Aan de basis heeft ie een doorsnee van 27 meter en een wanddikte in beton van 70 cm. De basis van de toren, pijler, ligt 30

cm boven de berekende 0-positie ("t zal wel onder zijn gewicht zakken").

De ondergrondse sokkel, 14.70 m, is languit niet voldoende om de Parijse broer te doen blozen. Het gewicht echter wel. Pajottenland wint met 30.000 ton tegen, voor Parijs, ocharme 7.150 ton. De eerste twee-derde in beton zitten erop. Nu nog een stalen koker van 25 meter, wat antennes en we komen aan 300 meter (driehonderd -sic-). Het is onmogelijk in heel onze streek naar het Oosten van het Pajottenland te kijken zonder, vooral, met dit 'monument' visueel geconfronteerd te worden.

De werken zijn, zoals wij uit objectieve bronnen vernamen, nogal vertraagd door akties van buurtbewoners die het visueel geweld niet zomaar namen. Tweede helft van januari wijzigde de Vlaamse regering de gewestplannen waardoor de werken plots mochten aanvangen. Op dat ogenblik reeds ver voorbij de helft...

En wij ons druk maken over één of ander communicatiemastje ?

CURIOSUM

Laatste aanwinst voor het curiosummuseum van Gooik (en reeds bewaard in ons archief !). Een mooi lint, tricolore, zwart, rood, geel. Lengte : zowat anderhalve meter. Dit lint diende doorgeknipt te worden bij de opening van de Gooikse rijkswachtkazerne te Kester. En werd geleverd door de Generale Staf van de Rijkswacht. Tot een aanwezige, enkele minuten voor de aanvang van de ceremonie merkte, dat er iets fout was... Vlug werd naar begrafenisondernemer St.-Jan gereden (estafette), om de Belgische kleuren te gaan halen. Die liggen net één kleurtje anders.

DE CAM

Met belangstelling, begeestering, en toch veel aandacht kijken we naar de gemeente en hopen wij dat de mogelijkheden objectief onderzocht worden.

